

Комар Ольга Сергіївна
викладач кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
м. Умань

ПЕРЕКЛАД ЯК ЗАСІБ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ. АНАЛІЗ СКЛАДНИХ ІМЕННИКІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА КИТАЙСЬКІЙ МОВАХ

Переклад відіграє важливу роль у розвитку культури, науки, економіки, літератури і, безсумнівно, самої мови як засобу спілкування. В давні часи саме завдяки перекладу люди, які розмовляли на різних мовах, могли спілкуватися в багатонаціональних державах, адже він забезпечував міжмовну і міжкультурну комунікацію. В наш час, для забезпечення міжкультурної комунікації, перекладач повинен бути не тільки білінгвом, а й «бікультурною людиною». Значення мовного елемента стає зрозумілим лише тоді, коли він співвідноситься з культурним контекстом, в якому вживається. Мови відображають дійсність по-різному, асиметрично [1;241]. Головною перешкодою в процесі міжкультурного спілкування є національно-специфічні особливості культур, які співставляються. Контактуючи з «чужою» культурою, реципієнт інтуїтивно сприймає її через призму своєї культури. Слід зазначити, що і самі культури бувають настільки різними, що навіть поняття про те, що таке добре і що таке погано в них може істотно відрізнятися [2; 97]. Особливості «чужої» культури можуть неправильно інтерпретуватися реципієнтом, внаслідок чого непорозуміння є неминучим.

Важливо пам'ятати і те, що вектори розвитку культури і системи вищої гуманітарної освіти знаходяться в тісному зв'язку і не можуть розглядатися безпосередньо і незалежно один від одного. Розвиток регіональної системи вищої гуманітарної освіти з необхідністю коригується і корелює зі змінами, що

відбуваються на культурному просторі в найширшому розумінні цього слова [3; 122].

Однією з важливих проблем теорії міжмовних і міжкультурних відносин є проблема зіставно-типологічного вивчення мов. Особливий інтерес викликає порівняльне вивчення різноструктурних мов. Під час порівняння англійської та китайської мов, на перший погляд, немає ніякої схожості, що може полегшити її розуміння. Проте, аналізуючи структуру цих мов, можна знайти безліч спільних рис, наприклад, семантичну схожість.

Складання різних слів займає особливе місце в системі словотворення окремої мови. В англійській мові близько 10% лексичних одиниць, утворених складанням різних слів, у китайській - 70%. Наше завдання - проаналізувати формування безсуфіксальних складних іменників з метафоричним переосмисленням. Формування образності в метафоричному переосмислення таких іменників досягається чотирма способами. У більшості випадків переосмислений один (опорний або залежний) або обидва компонента.

Залежно від цього, модель метафоричних безсуфіксальних складних іменників має наступні варіанти:

1) іменники з метафоричним переосмисленням залежного компонента: В англійській мові: blood-stone - означає "хв. червоний залізняк" (blood - кров, stone - камінь), sandwich-man - людина-реклама, де sandwich - сендвіч, бутерброд, man-людина. У китайській мові – migan-蜜橙 - мандарин, де mi-蜜 - мед і gan -橙-апельсин; gouyu - 狗鱼 - щука, де 狗-собака, а 鱼 - риба.

2) іменники з подібним метафоричним переосмисленням опорного компонента: В англійській мові: bookworm- книжковий хробак, учений (book-книга, worm- черв'як), flowerbed-клумба (flower-квітка, bed- ліжка). У китайській мові: shudu 书 毒 -книжковий черв'як, де 书 - shu - книга, 毒 - du- черв'як.

3) іменники образним переосмисленням обох компонентів: В англійській мові: honeymoon - медовий місяць (honey-мед, moon-місяць). У китайській мові: mīyue- 蜜月 -медовий місяць, де 蜜 - мед, 月 -місяць.

Досліджуваний лексичний матеріал було проаналізовано з точки зору переносних значень компонентів складних іменників англійської та китайської мови, які відносяться до різних мовних типів, де англійська відноситься до аналітичного, а китайська - до ізольованого типу. Незважаючи на те, що ці мови є несумісними, в обох існують безсуфіксальні складні іменники з метафоричним переосмисленням. Як в англійській, так і в китайській мові формування образності в метафоричному переосмисленні таких іменників досягається вище зазначеними шляхами.

Список використаних джерел:

1. Валеева Н.Г. Введение в переводоведение.- М.:РУДН, 2006г.
2. Сатарова Л.Х. Некоторые аспекты проблемы содействия библиотек развитию межкультурных коммуникаций. Вестник Казанского Государственного университета культуры и искусств № 3 , 2012г.
3. Идиатуллин А.В. Культурные детерминанты модернизации системы высшего гуманитарного образования в Республике Татарстан. Вестник Казанского Государственного университета культуры и искусств № 2 , 2012г.